

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobkyně: **B. K.**, zastoupena Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Pardubického kraje**, se sídlem Komenského nám. 125, Pardubice, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 7. 2014, čj. KrÚ 46362/2014/ODSH/8, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobožce v Pardubicích ze dne 18. 12. 2014, č. j. 52 A 75/2014 - 49,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím ze dne 19. 3. 2014 Magistrát města Pardubic (dále též „Magistrát“) žalobkyni oznámil, že ke dni 13. 3. 2014 dosáhla celkového počtu 12 bodů podle bodového hodnocení řidičů dle zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (zákon o silničním provozu). Současně ji vyzval k odevzdání jejího řidičského průkazu.

[2] Žalobkyně proti tomuto oznámení podala námitky, ve kterých uvedla své pochybnosti, že by se dopustila dopravních přestupků v takové míře, v jaké jsou předmětem bodové evidence. Zároveň požádala, aby Magistrát do spisu založil originály podkladů pro jednotlivé záznamy bodů. Magistrát námitky zamítnul a záznam v registru řidičů potvrdil. Dovodil, že dokumenty založené ve spisu jsou pro účely řízení o námitkách dostatečnými důkazy o správnosti evidovaných záznamů. Originály jednotlivých rozhodnutí proto není třeba.

[3] Odvolání žalobkyně žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím zamítl.

[4] Toto rozhodnutí žalobkyně napadla žalobou u Krajského soudu v Hradci Králové - pobočky v Pardubicích. V ní vyjádřila obecné přesvědčení, že správní orgán si má pro provedení záznamu bodů vyžádat rozhodnutí, která slouží jako podklad pro zápis bodů. Konkrétně napadala sankci uloženou v blokovém řízení Městskou policií Vysoké Mýto ze dne 13. 3. 2014, a to proto, že originál bloku není součástí správního spisu.

[5] Krajský soud žalobu v záhlaví uvedeným rozsudkem zamítl. Uvedl, že nelze směřovat předmět řízení o přestupku s předmětem řízení o záznamu bodů za přestupek. Záznam bodů v případě projednání přestupku v blokovém řízení provedl správní orgán na základě oznámení policie. Další důkazy jsou potřeba pouze při pochybnostech o správnosti údajů v tomto oznámení. Ty však vzhledem k obecnosti námitek žalobkyně nevystaly.

II. Kasační stížnost

[6] Žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) napadla rozsudek krajského soudu kasační stížností. Jako důvody své stížnosti uvedla všechny v úvahu připadající možnosti nabízené § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“). Namítala tedy nesprávné posouzení právní otázky krajským soudem, dále vady řízení před správním orgánem, zmatečnost řízení před krajským soudem a nepřezkoumatelnost rozhodnutí krajského soudu.

[7] Stěžovatelčinu argumentaci v kasační stížnosti lze rozdělit do čtyř okruhů.

[8] První okruh námitek spočívá ve vytýkané nepřezkoumatelnosti rozhodnutí krajského soudu. Stěžovatelka v žalobě předestřela základní otázku – zda v jejím případě správní orgány měly povinnost v řízení o námitkách obstarat jako důkaz originály nebo alespoň kopie rozhodnutí, na základě kterých jí byly zaznamenány body. Tento argument v žalobě rozvedla tím, že ve správním spise není založen pokutový blok, týkající se přestupku ze dne 13. 3. 2014, což způsobuje pochybnosti o jeho spáchání. Soud však na tuto klíčovou otázku neodpověděl. Tím rozhodnutí zatížil nepřezkoumatelností.

[9] Druhým okruhem svých kasačních námitek stěžovatelka namítá vady správního řízení.

[10] Předně uvádí, že skutková podstata, z níž žalovaný v rozhodnutí vycházel, neměla oporu ve spisech. Je tomu tak právě proto, že si neobstaral jako důkaz originály, nebo alespoň kopie, rozhodnutí, na základě kterých jí byly body zaznamenány. Přitom bez těchto podkladů nelze oprávněnost námitek proti oznámení o dosažení 12 bodů přezkoumat. Existují tak pochybnosti, zda záznamy v evidenční kartě stěžovatelky byly provedeny v souladu se zákonem. V řízení o námitkách proti záznamu je správní orgán povinen z úřední povinnosti sám přezkoumat soulad zápisu bodů s právními předpisy. Správní orgány však v řízení neobstaraly dostatečné důkazy o správních aktech a datu jejich právní moci a vykonatelnosti. Nejistily tak všechny rozhodné okolnosti svědčící v její prospěch i neprospěch.

[11] Stěžovatelka ve svých námitkách uvedla, že je na pochybách, že se dopravních přestupků dopustila v takové míře. Tím spáchání přestupků zpochybnila. Dále svoji argumentaci před Magistrátem nerozváděla, neboť je pro ni obtížné si okolnosti jednání sankcionovaného body vybavit.

[12] Za nesprávné považuje právní závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 1. 2012, č. j. 3 As 19/2011 - 74. Soud v tomto judikátu konstatoval, že uvede-li řidič pouze to, že se přestupku nedopustil, nemá to bez dalšího za následek zpochybnění spáchání předmětného přestupku. Stěžovatelka naopak zastává názor, že pokud v řízení o námitkách účastník uvede, že přestupek nespáchal, je správní orgán povinen si vždy obstarat pokutový blok týkající se přestupku. Prosté oznámení o uložení pokuty v blokovém řízení ke zjištění stavu bez důvodných pochybností v těchto případech nestačí. Tím totiž dochází k popření principu presumpce nevinu. Obdobně nelze po účastníkovi řízení o námitkách požadovat, aby předkládal důkazy, že přestupek nespáchal.

[13] Soud by naopak měl zohlednit riziko svévolného zneužití oznámení o přestupku v blokovém řízení do registru řidičů, pokud body evidující správní orgány toto oznámení nebudou ověřovat.

[14] Svůj argument o nesprávně zjištěné skutkové podstatě správního rozhodnutí stěžovatelka stručně shrnuje větou „*není pokutový blok o spáchání přestupku, není přestupek a není ani podklad pro zápis sankčních bodů do evidenční karty řidiče.*“

[15] Dále se vyjadřuje k vadám oznámení o uložení pokuty za přestupek ze dne 14. 3. 2014. Není vlastnoručně jeho zpracovatelem podepsáno, neobsahuje otisk razítka, místo přestupku je určeno příliš obecně jako obec Dobříkov a není z něj zřetelné, který strážník pokutu uložil.

[16] Další vadu správního řízení spatřuje v procesním pochybení Magistrátu spočívající v tom, že v rozhodnutí o zamítnutí námitek nebylo uvedeno, k jakému datu dosáhla 12 bodů. Přitom otázka data dosažení 12 bodů byla předmětem námitek.

[17] Procesního pochybení se správní orgán měl dopustit i tím, že ve věci rozhodl, aniž by stěžovatelku upozornil, že ve věci bude rozhodnuto. Odepřel jí tak možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Tím porušil § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu.

[18] Třetím okruhem námitek stěžovatelka namítá zmatečnost řízení před krajským soudem, neboť rozhodovali podjatí soudci. To dovozuje z nekorektních výroků, kterými krajský soud v odůvodnění napadeného rozhodnutí ji i jejího právního zástupce uráží. Jedná se například o výroky „*to už je zcela „zcestný“ názor nerespektující základní právní zásady...*“, či „*to už snad ani nemůže myslet vážně*“. Tyto výroky vyvolávají důvodné pochybnosti o soudcovské nestrannosti.

[19] Posledním, čtvrtým, okruhem námitek, stěžovatelka namítá porušení jejího práva na spravedlivý proces. Soud rozhodl pouhé tři dny poté, co jí doručil vyjádření žalovaného k žalobě. Touto krátkou lhůtou jí znemožnil ve věci reagovat replikou.

[20] Ze všech shora uvedených důvodů stěžovatelka navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil.

[21] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[22] Kasační stížnost je přípustná. Její důvodnost Nejvyšší správní soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[23] Kasační stížnost není důvodná.

[24] Klíčová otázka nastolená kasační stížností je, zda správní orgány pochybily, pokud si neopatřily rozhodnutí, na základě kterých byly stěžovatelce zaznamenány body v registru řidičů. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že správní orgány tímto postupem nepochybily.

[25] Z důvodu větší přehlednosti soud své odůvodnění strukturuje v návaznosti na čtyři výše uvedené okruhy kasačních námitek. Nejprve se tedy bude zabývat nepřezkoumatelností rozhodnutí krajského soudu (*III. A*), poté se vyjádří k namítaným vadám správního řízení (*III. B*) a na závěr se bude věnovat námitkám zmatečnosti řízení před krajským soudem (*III. C*) a porušení práva na spravedlivý proces (*III. D*).

III. A) K nepřezkoumatelnosti rozhodnutí krajského soudu

[26] Stěžovatelka předně namítá nepřezkoumatelnost rozhodnutí krajského soudu, neboť z něj nelze vyčíst odpověď na hlavní otázku předestřenu žalobou – zda v jejím případě bylo v řízení o námitkách potřebné obstarat jako důkaz originály, nebo alespoň kopie, rozhodnutí, na základě kterých jí byly zaznamenány body v registru řidičů.

[27] Tato námitka je nedůvodná, neboť z rozhodnutí krajského soudu je zcela zřejmý jeho názor, že si správní orgán při provádění záznamu v registru řidičů podkladová rozhodnutí obstarávat nemusí, pokud stěžovatelka podala námitky proti provedenému záznamu bez jejich konkretizace (str. 8 rozhodnutí). Naopak soud nepřisvědčil názoru, že i obecná námitka nespáchání přestupku má za následek pochybnosti, které by byl správní orgán povinen rozptýlit jinými důkazy. Uvedený právní názor soud doplnil citacemi relevantní judikatury správních soudů.

[28] Rozhodnutí krajského soudu tedy nepřezkoumatelností netrpí. Tato kasační námitka je nedůvodná.

III. B) K vadám správního řízení

[29] Stěžejní kasační námitkou stěžovatelka vytýká nesprávný postup správních orgánů, způsobený tím, že si neobstaraly právní tituly, na základě kterých jí byly zaznamenány body. Stěžovatelka totiž spáchání přestupků popřela, čímž založila pochybnost o správnosti zápisu bodů. Samotné oznámení policie o uložení pokuty adresované Magistrátu tyto pochybnosti nevyvrací.

[30] Záznam bodů v registru řidičů dle § 123b silničního zákona je evidenčním úkonem. Předmětem evidence dle §123f tohoto zákona tak není spáchaný přestupek, ale bodový záznam. Tento záznam provádí příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností, a to v případě blokového řízení na základě oznámení policie o uložení pokuty za přestupek.

[31] Nesouhlasí-li řidič s provedeným záznamem bodů, může proti němu podat obecnímu úřadu s rozšířenou působností námitky. Předmět řízení o námitkách proti provedení záznamu bodů v registru řidičů je posouzení, zda byl tento záznam proveden v souladu se zákonem. V řízení o námitkách již nelze věcně přezkoumávat právní podklad pro rozhodnutí o provedení záznamu do registru řidičů (srov. rozsudek ze dne 6. 8. 2009, č. j. 9 As 96/2008 - 44). Zpravidla tak již nelze uplatňovat námitky, které mohly být uplatněny v řízení o přestupku, či v přezkumu rozhodnutí o přestupku. Lze však argumentovat tím, že řidič přestupek vůbec nespáchal, přesto

mu však byly v registru zaznamenány body, případně, že ke spáchání sice došlo, nicméně byl zaznamenán nesprávný počet bodů (rozsudek ze dne 6. 8. 2009, č. j. 9 As 96/2008 - 44).

[32] K povaze oznámení policie o uložení pokuty za přestupek, a k jeho vlivu na provedení záznamu bodů, Nejvyšší správní soud uvedl, že „[o]známení policie, na základě kterých je prováděno hodnocení dosaženého počtu bodů, jsou pouze úředním záznamem o tom, že byl spáchán přestupek a kdo jej spáchal, toto oznámení poskytuje správnímu orgánu určitou informaci o věci; nelze však z něj bez dalšího vycházet v případech, vyskytnou-li se v řízení pochybnosti o údajích zde zaznamenaných. K dokazování průběhu událostí popsaných v úředním záznamu je třeba v takovém případě vyžádat proto další důkazy prokazující skutečnosti zde uvedené.“ (rozsudek ze dne 24. 8. 2010, č. j. 5 As 39/2010 - 76, publ. pod č. 2145/2010 Sb. NSS.).

[33] Co se rozumí těmito pochybnostmi, soud upřesnil v rozsudku ze dne 4. 1. 2012, č. j. 3 As 19/2011 - 74. V tomto rozhodnutí uvedl, že uvedené „nelze chápat tak, že ke zpochybnění údajů oznámení o uložení pokuty v blokovém řízení, které zakládá povinnost správního orgánu vyžádat další důkazy prokazující skutečnosti zde uvedené, dochází vždy, když řidič namítne, že přestupek nespáchal nebo že si jej není vědom. Je totiž třeba rozlišit případy, kdy řidič pouze uvede, že se přestupku nedopustil, a případy, kdy současně uvede skutečnosti konkretizující toto tvrzení, např. že se v době údajného spáchání přestupku nacházel v jiném místě nebo že v tuto dobu vozidlo neřídil, případně svá tvrzení podloží navrženými důkazy. Správní orgán vedle těchto tvrzení řidiče současně posuzuje i kvalitu oznámení z toho hlediska, jaké množství údajů prokazujících spáchání přestupku konkrétním řidičem obsahuje.“

[34] Jako nedostatečné oznámení zakládající pochybnosti uvedených údajů soudy označily např. takové, které se týkalo přestupku spáchaného jiného dne, než přestupek který měl být v bodovém systému evidován (rozsudek NSS ze dne 24. 8. 2010, č. j. 5 As 39/2010 - 82), nebo z něhož nelze spolehlivě zjistit, jakého přestupku se měl řidič dopustit (rozsudek NSS ze dne 21. 3. 2012, č. j. 5 As 118/2011 - 103).

[35] Lze tedy shrnout, že správní orgán má za povinnost opatřit další důkazy o tom, že byl spáchán přestupek dle popisu v oznámení, pouze vyskytnou-li se pochybnosti, že řidič přestupek spáchal. Tyto pochybnosti mohou vyvstat na základě řídicových konkrétních či podložených tvrzení, nebo na základě pochybností pramenících z kvality oznámení o uložení blokové pokuty.

[36] Ač stěžovatelka s tímto výkladem zastávaným správními soudy polemizuje, Nejvyšší správní soud nemá důvod se od něj odchýlit. Tento mechanismus se principu presumpci nevinny nepříčí. O vině za přestupek, na základě kterého dochází k záznamu bodů, bylo již v řízení o tomto přestupku rozhodnuto. Následný záznam bodů je pouze evidenční úkon, při němž již vina za přestupek není předmětem řízení. Naopak zde stačí pouze prokázat, že přestupek popsaný v oznámení je způsobitelným podkladem k zápisu bodů do registru konkrétního řidiče. K tomuto účelu je nezpochybněné oznámení o uložení pokuty za přestupek obsahující jeho identifikaci dostačující.

[37] Stěžovatelka ve svých námitkách proti bodovému záznamu pouze obecně uvedla, že si není vědoma, že se dopustila dopravních přestupků v takové míře. Ve světle výše uvedené judikatury, takovéto tvrzení není s to oznámení o uložení blokové pokuty zpochybnit.

[38] Ani samotné oznámení o uložení blokové pokuty ze dne 14. 3. 2014 žádné pochybnosti o tom, že stěžovatelka spáchala předmětný přestupek, nevzbuzuje. Naopak oznámení je průkazné. Identifikuje stěžovatelku jakožto přestupce, a následně konkretizuje čeho, kdy a kde se dopustila. Obsahuje dostatek údajů prokazujících, že se jím vymezený přestupek stal a že se ho dopustila právě stěžovatelka. Stěžovatelka žádným svým tvrzením údaje obsažené

v oznámení nezpochybnila. Stejně požadavky naplňují i zbylé dva podklady podílející se na celkových 12 bodech – trestní příkaz Okresního soudu v Pardubicích ze dne 12. 12. 2012, opatřený doložkou právní moci, a rozhodnutí Městského úřadu Litomyšl ze dne 2. 7. 2012, rovněž s doložkou právní moci.

[39] Ve správním řízení tak pochybnosti o údajích obsažených v oznámení nevyvstaly. Z tohoto důvodu neměl správní orgán povinnost k prokázání správnosti záznamu bodů do evidence opatřovat další důkazy.

[40] Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že krajský soud i správní orgány správně rozhodly, že v projednávané věci nedošlo na základě námitek ani obsahu správního spisu ke zpochybnění údajů v oznámení o uložení pokuty za přestupek. Správní orgány tak nepochybily, jestliže si pro provedení zápisu bodů do řídičského registru stěžovatelky neobstaraly originály rozhodnutí o přestupcích. Námitka je nedůvodná.

[41] Dalšími námitkami týkajícími se vad správního řízení, tj. vady oznámení o uložení pokuty za přestupek ze dne 14. 3. 2014 (tvrzená absence podpisu, razítka a konkrétního vymezení místa spáchání), nemožnosti se vyjádřit před rozhodnutím správního orgánu a absence stanovení data dosažení 12 bodů v rozhodnutí Magistrátu o zamítnutí námitek, se kasační soud nemohl zabývat, neboť jsou nepřipustné. Jde totiž o důvody, které stěžovatelka neuplatnila v řízení před krajským soudem, ač tak učinit mohla (§ 104 odst. 4 s. ř. s.).

III. C) Ke zmatečnosti řízení před krajským soudem

[42] Další kasační námitkou stěžovatelka namítá zmatečnost řízení před krajským soudem, neboť ve věci rozhodovali soudci, o jejichž nestrannosti jsou pochyby. Ty stěžovatelka dovozuje z výroků uvedených v odůvodnění rozhodnutí, např. „*to už je zcela „zcestný“ názor nerespektující základní právní zásady...*“, či „*to už snad ani nemůže myslet vážně*“.

[43] Nejvyšší správní soud považuje za vhodné se samoučelných emotivně zbarvených vyjádření v soudních rozhodnutích vyvarovat. Zároveň však uvádí, že výroky obsažené v odůvodnění přezkoumávaného rozhodnutí nejsou takového charakteru, aby na jejich základě bylo možné pochybovat o nepodjatosti rozhodujících soudců. Výroky totiž nic neříkají o poměru soudců k projednávané věci, účastníkům či jejich zástupcům. Pouze, ač poněkud expresivně, odmítají argumentaci uvedenou v žalobě. Lze-li odůvodnění rozhodnutí krajského soudu vytknout nějaké nedostatky, jedná se pouze o nedostatky z kategorie vhodnosti užitých obrátů, bez jakýchkoli myslitelných důsledků do zákonnosti celého rozhodnutí.

[44] Námitka zmatečnosti řízení před krajským soudem je tak nedůvodná.

III. D) K porušení práva na spravedlivý proces

[45] Svoji poslední námitkou stěžovatelka namítá porušení jejího práva na spravedlivý proces. K tomu mělo dojít v důsledku toho, že měla pouhé tři dny na podání repliky.

[46] Ani tato kasační námitka není důvodná. K tomuto závěru vedou Nejvyšší správní soud dva důvody. Za prvé, vyjádření žalovaného rozsahem své argumentace zabíralo jednu stránku formátu A4. Tři dny na reakci na takovéto podání je doba dostatečná. Za druhé, tato doba byla přiměřená i vzhledem k obsahu vyjádření žalovaného. Žalovaný v něm totiž ohledně předmětu řízení nepřinášel žádné nové podstatné argumenty, které by nezazněly již v předcházejícím správním řízení.

IV. Závěr a náklady řízení

[47] Nejvyšší správní soud ze všech výše uvedených důvodů podle § 110 odst. 1 s. ř. s., poslední věty, zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou.

[48] O náhradě nákladů řízení rozhodl v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalovanému v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, proto soud rozhodl, že se mu náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. března 2015

JUDr. Marie Žiškova
předsedkyně senátu